

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 163. — ŠTEV. 163.

NEW YORK, SATURDAY, JULY, 12, 1924. — SOBOTA, 12. JULIJA, 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

KONFERENCA NI NIČ POMIRILA DUHOV

London ne pričakuje ničesar dobrega od konference glede Dawesovega načrta. — Splošno prevladuje mnenje, da je MacDonald v vsem popustil Francozom. — Oster napad bo v ponedeljek vpriporjen v poslanski zbornici na ministrskega predsednika. — MacDonald je zavrzel Ligo narodov kot posredovalko.

Poroča John L. Balderston.

London, Anglija, 11. julija. — Izgledi za zavezniško reparacijsko konferenco, ki se bo pričela tukaj prihodnji teden, so izvanredno črni, kljub komuniqueju iz Pariza, v katerem se ugotavlja, da je bila uveljavljena harmonija.

Tukaj so prepričani v političnih krogih, da je ministrski predsednik MacDonald popustil Franciji v skoro vsakem oiru, da popravi s tem diplomatično napako, vsled katere je bilo angleško naziranje sporočeno zaveznikom kot del povabila na konferenco, obenem z miglajem, da je ministrski predsednik Herriot zadovoljen s tem naziranjem.

Včerajšnja pojasnila MacDonaldja v poslanski zbornici niso odpravila tega razpoloženja. V ponedeljek se bo pričela debata, tekom katere bodo najbrž konservativci in liberalci vpriporili resne napade na zunanjo politiko delavske vlade. Težko bo bilo pretiravati trpkost komentarjev, v katerih se tukaj obsoja način, kako se je predal MacDonald francoskemu nacjonalizmu.

V vladnih krogih ne morem dobiti nobene primerne obrambe popusta MacDonaldja, izvzemši, da je mogel le na ta način rešiti Herriota, ker bi ga v drugačem slučaju francoski senat gotovo pognal iz urada.

Komuniquej, katerega sta sestavila MacDonald in Herriot, bo predmet napadov še v številnih drugih ozirih. Izjavlja se, da nasprotuje v številnih ozirih Dawesovemu poročilu. Poročilo določa, naj se uravna zadevo potom skupnega dogovora z Nemčijo. Francozi pa pravijo, da se ne sme poklicati Nemčije na konferenco, in MacDonald se je omejil na ugotovilo, da je stvar konference to določiti.

MacDonald je zavrzel Ligo narodov kot posredovalko pri uravnavi. Celo vprašanje delovanja zapletenega stroja Dawesovega poročila, o katerem so domnevali Angleži, da bo prišel pod nepristransko kontrolo, je sedaj vrnjeno reparacijski komisiji.

Tekom debat v ponedeljek bo moral najbrž ministrski predsednik nanovo potrditi angleško stališče in naziranje, če hoče rešiti svoje politično življenje. Nato pa se bo pojavila v Parizu najbrž nova kriza.

Berlin, Nemčija, 11. julija. — Poročila iz Pariza na nemške liste trdijo, da sta sklenila ministrska predsednika Herriot in MacDonald dogovor na stroške Nemčije.

Pariška konferenca je povzročila tukaj veliko razočaranje.

Prvi vzrok je ta, da je bil opuščen prvotni načrt MacDonaldja, ki je dajal Franciji in Belgiji štirinajst dni časa, da prične z izpraznjenjem Ruhrja, po tem ko bi pričeli Nemci izvrševati načrt. Nemci pravijo, da je vsled tega obviselo v zraku vprašanje zopetnega uveljavljanja nemške suverenosti v Ruhrju.

Pesimizem na Wilhelmsstrasse je tako velik, da je pričela vlada izgubljati upanje, da bo dobila v državnem zboru večino za priporočila.

KANDIDAT NEODVISNIH.

Indianapolis, Ind., 10. julija. — Na konvenciji narodne neodvisne stranke je bil imenovan predsedniški kandidat J. Zahnd iz tujakinskega mesta. Za podpredsednika bo kandidiral Roy M. Harroy iz Omaha, Neb.

ZNANI ELEKTRIČAR UMRL.

East Liberty, Pa., 8. julija. — Danes je umrl tukaj v starosti 60. let slaveni električar B. G. Lamme, ki je bil glavni inženir v Westinghouse tovarni. Njegove iznajdbe so takorekoč zrevali celotna električna industrija.

Poleg Edisona, Steinmetza in Nikole Tesla, je bil najslavnejši električar.

POLICIST USTRELIL MO- RILCA.

Philadelphia, Pa., 11. julija. — Osemindvajsetletni Geo. Bowers je danes jutraj ustrelil svojo ženo. Nata je hotel pobegniti, toda policist Posalski mu je bil takoj na sledu.

Ker ga ni mogel dohiteti, ga je ustrelil.

TRIJE FIŽOLI VZROK NJEGO- VE SMRTI.

Newark, N. J., 11. julija. — Pri kopanju v Pasie reki v bližini Caldwell je nekoga Izidorja Levin iz Brooklyna nenadno prijel krč ter je utonil. Pomožni okrajni zdravnik, William Brien, ki je izvršil avtopsijo, je ugotovil, da so bili indirektni vzrok smrti moža trije fižoli, ki so zašli v slepič ter povzročili krče, ko je skočil v vodo. Mudil se je na obisku pri svoji sestrini v Monteville, kjer je hotel preživeti svoje počitnice.

LEPA STAROST.

Cardiff, Španija, 11. julija. — Tukaj je umrl v starosti 106 let William Mugge, ki je do svoje smrti opravljal delo na polju. Baje ni bil v življenju nikdar bolan.

NOVOZELANDSKI VULKAN JE ZAČEL BLJUVATI.

Christchurch, Nova Zelandija, 11. julija. — Vulkan Nauruhoe je začel bruhati. Prebivalstvo beži na varno. Povzročena škoda je velika.

ZGODOVINSKA PARADA V BOSTONU

Slika nam kaže del parade, ki se je pred kratkim vršila v Bostonu. Minilo je namreč baš sto let izza časa, ko si je marki Lafayette ogledal modno parado v dotičnem mestu. Zenske so bile oblečene v iste obleke kot so jih nosile njihove prednice pred sto leti.

PREDSEDNIK SE JE VRNIL V WASHINGTON

Po pogrebu sina se je vrnil predsednik v Washington. Njegova žena prenaša bolelost junaka, ker jo tolaži drugi sin.

Na predsednikovem vlakcu, 11. julija. — Predsednik njegova žena in ostali, ki so se udeležili pogreba, se nahajajo na poti v Washington. John Coolidge, oče predsednika, se je tudi napotil z ostalo družino v glavno vezno mesto. To je njegovo prvo potovanje v Washington.

Mrs. Coolidge je bila izmučena ter oslabljena vsled naporov žalostnega dne, a se drugače dobro počuti. Tolaži jo njen prvi sin John, ki je bil stalni tovariš zamrlega Calvina izza mladosti.

Plymouth, Vt., 11. julija. — Na majhnem vaškem pokopališču so pokopali večeraj popoldne šestnajstletnega Calvin Coolidgeja, sina predsednika poleg groba matere predsednika in v bližini drugih članov družine.

Predsednik, njegova žena in najstarejši sin so se vzdružili vsakega javnega razkazovanja žalosti ter so stali s sklonjenimi glavami tekom kratke cerimonije, dokler se ni oglasila trobenta mornariškega vojaka.

NEMŠKA ZVERINA PRED SO- DIŠCEM.

Hanover, Nemčija, 11. julija. — Pred tukajšnjim sodiščem se je začela obravnava proti Frederiku Haarmannu, ki je obdolžen, da je usmrtil dvanajst mladeničev s tem, da jih je izvalil v svoje stanovanje ter jim pregrizel vrat. Preiskovalnemu sodniku je rekel:

— Imen vseh žrtv se ne spominjam. Veste, vse se je tako hitro završilo, da res nisem imel časa, da bi si jih natančno ogledal.

Sodišče dobiva vsak dan na stotine pism, v katerih naznajo stariši, da so jim izginili otroci brez sledu.

Zdraviki so mnenja, da je Haarmann blazen.

CARJEV PEPEL JE SKRIT V FRANCIJI.

Pariz, Francija, 11. julija. — Dosedaj so se izjavili vsi napori, da bi izsledili pepel ruskega carja Nikolaja. Pepel je baje prinesel pred tremi leti v Francijo veliki knez Nikolaj Nikolajevič. Pepel mu je izročil general Janin.

Ko so vprašali Janina, kje je pepel, je rekel:

— Brezuspšno vprašujete. Pepel našega poveljarja je skrbno skrival. Mi, ki vemo za skrivališče, smo prisegli, da rajši umremo kot da bi ga izdali.

SAŠKI PRINC BO POSTAL DUHOVNIK

Sin znane Lujize Toskanske, ki je s svojimi škandali vzbudila pozornost celega sveta, bo posvečen v mašnika ter bo posvetil svoje življenje reševanju duš nesrečne matere.

Berlin, Nemčija, 11. julija. — Prejšnji saški kronprinč Jurij bo dne 15. julija posvečen v katoliškega duhovnika in sicer v romarskem kraju Trebnitz, ki se nahaja v bližini Vratislave. Že dalj časa je stanoval v Oelsu, bivalešču prejšnjega nemškega kronprinca.

Kot znano je njegovati, takratna kronprincesinja, hčerka velikega vojvode Toskanskega. S saškega dvora je pobegnila leta 1903 ter se sestala pozneje s Francozom Gironom, ki je bil hišni učitelj njenih otrok. Zakon s saškim prestolonaslednikom je bil ločen še istega leta. Od takrat je nosila prejšnja avstrijska nadvojvodinja in poznejša saška kronprincesinja naslov "grofica Montignoso".

Dne 4. maja istega leta je porodila v Lindau, ob Bodenskem jezeru, hčerko, ki je dobila ime Ana Monia Pia. Očetovstvo tega otroka je bilo predmet številnih sporov, a pozneje je bila deklica priznana kot legitimni otrok Frederika Avgusta.

Grofica Montignoso se je kmalu ločila od Girona ter živela na gradu, ki je bil last njene družine. Konečno se je preselila v Florenco. Tam se je seznanila z nekim Tossellijem, ki je bil klavirski virtuoz pete ali šeste vrste.

Njen, sedaj 31 let stari sin Jurij si je vedno jemal k sreči pustolovska in razuzdano življenje svoje matere. Saška kraljeva družina je bila vedno strogo katoliška. Že pred več kot eno generacijo se je odpovedal saški prinč Maks vsem posvetnim častem ter postal duhovnik.

Prine Jurij je stopil sicer kot častnik v gardni regiment, a je očitno vedno razmišljal o tem, kako bi mogel poravnati grehe svoje matere. Po končani vojni je sklenil postati duhovnik. Dobil je dovoljenje očeta ter študiral štiri leta teologijo.

Sedaj čaka na posvetitev, a obenem tudi na sporočilo matere, katero je prosil, naj odobri ta njegov korak.

MEDVEDJE UNIČILO NA TI- SOČE OVAC.

Washington, D. C., 11. julija. — Vladni loviči smatrajo navadne medvede za krotke živali, ki ne povzročajo posebne škode. Največjo škodo pa povzroča sivi medved, takozvani "grizzly". Ti medvedovi uničijo vsako leto na tisoče in tisoče ovac.

BRAZILSKI VSTAŠI DOBRO NAPREDUJEJO

Brazilske vstaši imajo še vedno v svojih rokah Sao Paulo. Država Parana se je baje pridružila revolucionarjem.

Buenos Aires, Argentina, 11. julija. — Brazilske vstaši kontrolirajo Sao Paulo, državna vlada je bila odstavljena in revolucionarna jura, kateri načeljuje general Rondon, je stvorila začasno vlado. Tako se glasi v poročilih, katera je dobil iz zanesljivih virov montevidski poročevalec lista La Nacion.

Ta poročila potrjujejo tudi preje objavljena poročila, da je izbruhnila vstava v državi Parana. Vsaše čete iz te države korakajo proti Sao Paulo, da pomagajo tamšnjim vstašem.

Montevideo, Uruguay, 11. jul. Soglasno z avtoritativnimi sporočili, ki so prišla brezničnim brzojavnim potom iz Santosa in Porto Alegre, nadaljujejo brazilske vstaši uspešno s svojimi operacijami. Glasi se, da so v polni kontroli Sao Paula ter da se je bati, da se bo gibanje razširilo po celi Braziliji.

Poroča se, da korakajo številni vstaši proti državi Parana. Gibanje načeljuje glavni voditelj iz Rio Grande, polkovnik Joao Francisco, ki je bil več let poveljnik brigade državnih čet, nastanjenih v Sao Paulo.

PODGANA OŽELA OČETA, MATER IN OTROKA.

Mrs. Mollie Salomon, stanujoča v New Yorku na 16. cesti, je hotela prepoditi podgano, ki je ogrižla njenega dve leti starega otroka. Podgana se je zapodila nanjo ter jo obklala. Ko ji je prišel mož na pomoč, je tudi njega ogrižla.

Vsi trije se nahajajo v bolnišnici.

JAPONSKI POSLANIK JE OD- POTOVAL V DOMOVINO.

Washington, D. C., 11. julija. — Japonski poslanik Massanao Haninara je danes odpotoval proti Tokio. Rekel je sicer, da se bo podal na počitnice, toda splošno se domneva, da se ne bo več vrnil. Zaenkrat se še ne ve, koga bo imenovala japonska vlada njegovega naslednika.

300 PERZIJEV USMRČENIH V BOJU.

Allahabad, Angleška Indija, 11. julija. — Tekom nočnega napada je bilo v Turkoman okraju usmrčeno nad 300 perzijskih kavaleristov. Ostali kavaleristi so se razpršili.

AMERIŠKI DELAVCI IN LA FOLLETTE

Delavstvo je baje neodločno glede kandidature la Folletteja, čeprav so ga unijski voditelji odobrili. — Gompers in njegovi trabant za senatorja. — Delavstvo pa nikakor ne bo sprejelo demokratičnega kandidata Davisa. — Vazne konference med zastopniki federacije in cleve-landsko skupino, kdo bo podpredsedniški kandidat.

Piše John J. Leary mla. jsi.

Organizirano delo se je večeraj nagibalo k temu, da podpira kandidato senatorja Roberta La Folletteja, a se ni moglo odločiti, če naj ga podpira v vsem ter indosira moža iz Wisconsin, ali če naj le predloži članstvu brez vsakega komentarja njegov rekord ter rekord njegovih nasprotnikov.

Tekom dneva je imel Samuel Gompers, predsednik American Federation of Labor, štiri ure trajajočo konferenco v hotelu Shelbourne na Cooney Islandu, s svojimi poročniki, in na tej konferenci se je razpravljalo o demokratični konvenciji cleve-landске konference za pogresivno politično akcijo in političnem položaju v splošnem. O zaključku konference ni bilo izdano nikako ugotovilo.

Glasi se pa vendar, da so razmišljali o sredstvih in načinih, kako bi ohranili moč dela v poslanski zbornici in senatu, in o tem, kakšen učinek bo imela kandidatura La Folletteja na okraje, katere zastopajo sedaj možje, ki so prijazni delu in o možnosti delavnega dogovora s skupino La Folletteja v kongresnih zadevah.

Neglede na sestanke v Shelburne, so krožila poročila v delavskih krogih, da se bodo vršile v prihodnjih par dneh konference med zastopniki federacije ter cleve-landsko skupino v namenu, da se izdela tak dogovor ter mogoče tudi indosira La Folletteja. Pogoj pa bi bil, da bi drugo mesto na tiketu sprejel splošno priznan delavski mož.

Major George Berry iz Tennesseeja, ki je bil poražen za drugo mesto na demokratičnem tiketu, je bil mož, imenovan za to mesto. Major Berry, ki ima svoj glavni stan v Waldorf hotelu, pa ni hotel razpravljati o zadevi.

"Jaz sem ven iz politike, vsaj za enkrat ter skušam završiti svoje delo kot predsednik International Printing Pressmen's and Assistants Union," je rekel: "Jaz ne mislim več na politiko."

Nekateri ožji prijatelji majorja Berry pa so bili bolj zgovorni. Izjavili so, da se je uporabil pri nominaciji Charles Bryana najbolj drastični način takozvane "steam-roller" taktike in da ni kongresnik Barkley, ki je predsedoval konvenciji v zaključnih urah, riskiral drugega glasovanja.

"Značilno je," so izjavili, "da ni poslal major Berry nikake čestitke Mr. Bryanu in značilno je tudi, da so delavski možje na konvenciji prepredili nominacijo Bryana potom aklamacije."

Naj je izid posvetovanj v Clevelandu tak ali tak, v delavskih krogih je ugotovljeno pozitivno, da ne bo delavska federacija odobrila Davisa in Bryana kot kandidata.

"Edina stvar, katere ne bomo storili, je indosiranje Davisa," je rekel nekdo, ki zavzema visoko mesto v federaciji. "Bryan nima dosti rekorda, niti na eno, niti na drugo stran, a Davis je preveč. Proti njegovemu indosiranju bi se okupno borili premogarji in stavbinske stroke, da ne govorim o drugih. Premogarji se bodo borili proti njemu radi zvez, ki jih ima s proizvajalci premoga, gradilne stroke pa raditega, ker je prijazen gibanju za open shop."

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$12.60 2000 Din. — \$25.00 5000 Din. — \$62.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Raspisila na zadnje pošte in izplačuje "Toštal čekovni naved".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.50 500 lir \$22.75

300 lir \$13.95 1000 lir \$44.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Raspisila na zadnje pošte in izplačuje Jadranska Banka v Trstu, Opotiti in Zadru.

Za pošiljate, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben dopust.

Vrednost Dinarjev in Lirar sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnapi, računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglaš v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER ESTATE BANK

63 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Tel. Cortlandt 4887.

Lepi Janičar. Roman. — Spisal Rado Murnik.

(Nadaljevanje.)

Vitez Erazem Frauensteiner je bil nekoliko starejši od Ahac. Trde, nepremične poteze njegove upalega lisčjega obraza so bile kakor oledele ali okamenjele. Sivkaste sove oči med mežavimi vekami so mu begale nezaupno, prežee naokoli in čudno nasprotovale potuhneni ponižnosti in krotkosti njegovega vedenja. V teh napol zakritih očeh se je takajla neumljena sirovost in zvita zloba. Na levem licu ga je kazila velika rdeča brazgotina grdo začeljene rane. Izredno debela spodnja ustnica mu je silila preko gorenje proti predolgemu, mladane karikaturalnemu nosu. Kakor razkuštrani lasje, tako so bili tudi dolgi brki in jako redka kozja brada zoparno, impertinentno rdeči.

"Dobro došel, dragi prijatelj Doljanski!" je medeno pozdravljaj gosta in ga hotel poljubiti. "Oho — kaj takega pa že ne!" je odklanjal vitez Ahac. "Poljubljala se pa ne bova midva, preden se ne dogodi čudež, da se izpremeniš v mlado pa zalo devico. Moškim zadostuje, da se rokujejo za pozdrav, pa je ceremonije konec!"

Krepko mu je stisnil desnico. Vitez Frauensteiner pa se je namrdal kisto in rekel sladko: "Jako me veseli da me nisi čisto pozabil in da si me počastil spet enkrat na mojem revnem gradu. Prosim te, izvoli se potruditi gori v sobo!"

"Imaš kaj vina?" ga je previdno vprašal vitez Ahac, ne da bi se ganil z mesta. "Ako imaš le kakšno kiseličo — kar povej! Vajen sem kaj boljše." "Pistrežem ti z izbornim ciprecem!" je obetal vitez Frauensteiner. Govorečemu so vidno igrale mišice po prezgodaj nabrano kožo starikevega obraza. "Lepo rumeno je moje vino kakor suho zlato, prijetno trpko je, jako ognjevito in vonjavo ko zlahtni mandlji."

"Bog ve, kje si ga uplenil ali prigoljufal — pa kaj meni mar," si je mislil vitez Ahac in dejal na glas: "Dobro — sicer bi se obrnil takoj domov! Pa bodi v božjem imenu! Vljudno sprejemam tvojo ponižno ponudbo in se ti prijazno zahvaljujem za spodobni sprejem."

"Bare!" je zaklical vitez Frauensteiner v pri-
tlično kuhinjo in mignil dekli.

Moško je stopal vitez Ahac po stopnicah in po teseni deski, vloženi med kamenitimi ploščami ozkega hodnika, vitez Erazem pa za njim.

V prvi, skoraj prazni sobici je privezal sokola pri oknu na mrežo, vrzel baret in rokavico na klop snel ostrogi in ji sunil v kot.

"Ali se hočeš kopati, ljubi moj Doljanski?" "Hvala. Kaj bi gubil čas!"

Šla sta v obednico. Ta soba je bila nekoliko večja in imela troje ozkih gotskih oken skoraj pod stropom. Ob vsakem oknu je stala v prostorni dolbini nizka miza. Zid so zaljšale pisane slike: gonja velikanskega jelena, ples in žoganje mlade gospode. Barve so bile ponekod že hudo obledle. V stene so bile vdolane široke klopi s podnožnicami. Od stropa so viseli trije preprosti železni lestenci s trnki za sveče. Pri gorenji mizi je stal velik, omari podoben naslanjač, obilo izrezljan, pokrit z odejo in blazini-
co. To je bil častni sedež. Vitez Frauensteiner ga je takoj ponudil svojemu gostu in sedel poleg njega na klop.

Bare, koščena postarna služkinja, se je tiho priklonila, pogrnila mizo z belim prtom in postavila nanjo slaniških kolačev in velikih prest, omočenih z oljem.

"Zdaj imaš steklena okna," je opazil vitez Ahac. "Ko sem bil poslednjikrat tukaj, so bila samo platnena. Dobro se ti godi, stari Esjak, kajne?"

"Tako, tako," je odgovoril vitez Frauensteiner in umikal pogled.

"Kaj pa počenjaš? Spiš, ješ in piješ..."

"Pridno lovim, zdaj ptice, zdaj srnjake, zdaj ribe, zdaj rabe Imenitni sulci so v Kolpi. Kaj pa upanjaš ti, dragi Ahac?"

"Jaz pa premišlujem, čema ima črka i piko. In čimdalje tem bolj upravičena se mi zdi sodba, da je prav nič treba, tiste pike!"

Pa je prinesla vode in umetno vezno oterala da si je gost umil roke. Potem je postavila velik bakren vrč vina v hladilo v vdrice. Mlajša, plaha dekla Kate pa je dejala pri ova gospoda kositrne krožnike in lične kupice od javorovih dožje, vezanih v dročki. Vitez Ahac si je vzel presto in s tilim zaničevanjem gledal majhne lesene kozarce.

"Bare, daj tudi hlapcu gospoda viteza jesti in piti!" je ukazal grajski gospod in jel natakati. "In povej gospodični Saldi, da je prijel gospod vitez Doljanski!"

Ta trenotek pa je že vstopila Salda plemenita Frauensteinerjeva. Ogleno črni, lahno kodrani lasje s temnomodrim bleskom so ji obrobili ponosno čelo: zdaj so bili spleteni v močno dolgo kito. Na smelo dvignjeni glavi se je svetil rdčesvilen šapelj z zlatimi motvizi. Izza gostih dolgih trepalnic so žarele velike črne oči, krasne, omamljive, demonske. Lep je bil njen blede, duhoviti obraz, da ga niso kazile ošabne, porogljive ustne in prekrepki obraček. Dolgo temnordeče krilo od finega angleškega sukna z jako širokimi rokavi je bilo nad bujnimi prsmi globoko izrezano in kazalo rožnato belo spodnjo opravo. Usnjati pas so krasili biseri in srebrne arabeske; skoraj tikoma pod prsmi ga je zapenjala široka zlata zapona. Levi podlaklet je oklepala zavojita srebrna zapetnica s kačjima glavama.

"Dobro došel naš mili gost, ki nam bo preganjal vsakdanjo puščobo!" je odgovorila viteza Ahac še pri vratih. Tak se je pregrešila precej začetkoma proti pravilu gosposkega vedenja. Počakati bi bila morala, da jo prvi pozdravi moški, in odzdraviti bi morala le z lahnmim naklonom glave. Tudi je govorila prehitro in preglasno. Salda plemenita Frauensteinerjeva se je kaj malo brigala za malenkostne predpise plemenitaških običajev.

Vitez Ahac je nehal hrustati presto, vstal, z medvedjo milovidnostjo uklonil koleno pred gospodično in sprožil slovesno:

"Velikašna kraljica mojega hrepenenja! Vesela Velika noč mojega sreča! Konec moje žalosti pa začetek moje židane volje — vaš prijetno očarani sluga se vam klanja z dušo in s telesom. Ali ne govorim lepo in prijazno?"

"Res, jako laskavo," je odvrnila malomarno in dostavila psmehljivo: "Erazem, gospod vitez Doljanski ni vajen takih majhnih posod! Kaj pa misliš?"

Vzela je iz odprte zidne dolbinice bokasto majolico, jo nalila, srknila nekoliko sama iz nje in jo ponudila gostu. Kar zasvetil se je obraz vitezu od veselja, da je dobil "pošteno posodo namestu zoparno majhne orehove lupine."

"Zlahtna prijateljica, tako pa že, tako!" je kliknil hvaležno. "Bog vas poživi, dokler se vam ljubi!"

Pil je in pohvalil vino. Salda je sedla poleg njega na klop in prekrizala noge. Očitno se je obnašala nalašč tako prosto, da bi pokazala, kako ničev se ji zdi vitez Ahac. On pa se ni prav nič žalostil zaradi tega.

"Veseli me, da se vedete tako — neprisiljeno in da ne uganjate nobene hinavščine, kakor druge naše ženske," jo je hvalil. "Veseli me, da se ne pokoravate leseni 'temperancijski' in da se ne brigate za neumno sodbo prismojenega sveta. Pa mi res ugajate. Celu lase bi si dal ostriči za vas!"

"Vaša požrtvovalnost bi bila skoraj prevelika," se mu je nasmehnila hladno.

"O — zakaj? Na čast grofinji Gvidi Rodeški si je dalo več nego sto vitezov ostriči svoje betice in kdove, kakšna žalostna maskara je bila ona v primeri z vami!"

"Kako pa sicer kaj junakujete, cenjeni vitez?" se mu je ognila. "Že dolgo vas ni bilo k nam."

(Dalje prihodnjič.)

VZTRAJNA PLAVALKA

Slika nam predstavlja Miss Lilian G. Harrison, ki pravi, da bo preplavalala Angleški kanal. Stara je dvajset let. Šestindvajset milj široko reklo Platte v Južni Ameriki je preplavalava v 24 urah in 19 minutah.

Razvoj človeka.

Najhitreje raste človek v prvem letu svojega življenja. Otroci v zimski dobi le malo rastejo. Rast las in nohtov. Teža možganov. Deklice in dečki.

Povprečni otrok je ob svojem rojstvu dolg 50 centimetrov in zraste v prvem letu za 20 centimetrov. Če bi rasel novorojenček v tem tempu do 70. leta, bi postal velikan, visok 14 metrov. Dejanski pa hitrost rasti po prvem letu prav znatno pojema.

V starosti 1 do 2 let zraste otrok povprečno le še za 9 centimetrov, v tretjem letu pa le še za 6 centimetrov. Od tretjega leta dalje zraste otrok povprečno samo še po 3,5 cm na leto, od 16. leta dalje pa še manj. Moško hitje zraste v 17. letu povprečno še za 3 cm, v 18. letu za 2 cm, v 19. letu za 1,5 cm, v 20. letu pa za 1 cm. Mladenec raste splošno do 25. leta, a v teh letih le še po 0,5 cm.

Dečki in deklice so glede tempa rasti zelo različni. Razen prvih let starosti rastejo dečki najhitreje od 16. do 17. leta in se v tem letu tudi najbolj zviša njihova teža. Pri deklicah pada višek rasti v 14. letu ter dosežejo ženska bitja svojo običajno dolgotost že v 16. letu, svojo polno težo pa v 20. letu. Moški pa rastejo precej delj in se razvijajo počasneje. Dečki so močnejši kakor deklice od rojstva do 11. leta, potem pa jih nadkriljujejo dekleta do 17. leta.

V zimski dobi, to je od novembra do aprila se otroci razmeroma le malo razrastejo, tako glede dolgotosti. Od aprila do julija sicer rastejo kvišku, ne narašča pa njihova teža; od julija do novembra pa narašča bolj njihova teža kakor pa njihova dolgotost. V različnem tempu rastejo tudi posamezni deli telesa. Noge so koncem tretjega leta dvakrat in koncem 12. leta trikrat tako dolge kakor ob rojstvu. Ko človek preneha rasti, so noge petkrat daljše, kakor ob rojstvu. Pred 10. letom so stopala krajša, kakor dolgotost glave; v 10. letu so stopala in glava enako dolge; po 10. letu pa so stopala daljša kakor dolžina glave.

Lasje zrastejo po 0,04 cm dnevno, a las živi povprečno le šest let, potem izpade. Trepalnice rastejo neprestano, žive pa le štiri do pet mesecev. Mnogo hitreje kakor se splošno misli, pa rastejo nohti. Nohti na prstih se obnove v petih mesecih.

Možgani tehtajo ob rojstvu 280 gramov, možgani odraslega moškega tri funte; možgani odrasle ženske pa povprečno 2,75 funta.

Uspehi tehnike.

Narči slavnega italijanskega iznajditelja Marconija. Sedaj eksperimentira na malem parniku "Electra" sredi Sredozemskega morja. Nov radio-aparat.

Izumitelj brezžične telegrafije že nekoliko mesecev biva v glavnem mestu Anglije, da si tamkaj zasigura potrebna sredstva za svoje eksperimente. O rezultatih poslednjih Marconijevih poizkusov so svetovni listi objavili svedobno najrazličnejše vesti. Poročali so, da se je glasovitemu Italijanu posrečilo konstruirati nov radio-aparat, ki bo prenašal človeški glas na neomejene distance. Pozneje se je poročalo, da prvi poizkusi niso bili srečni.

Te dni se je londonski dopisnik velikega milanskega lista "Corriere della Sera" razgovarjal z velikim izumiteljem. — "Poizkusi — je izjavil Marconi — so že nekoliko tednov v teku. Kakor znano, goji se pod najneugodnejšimi pogoji mogel brezžično prenašati človeški glas na največje distance. Četudi poizkusi še niso dovršeni, morem vendar že sedaj z vso sigurnostjo trditi, da je problem dovoljno rešen. Možno je govoriti radiotelefončno z najbolj oddaljenimi deželami. Avstraleci so antipodi Angležev in še nedavno se je smatralo za nemogoče, s pomočjo električnih valov iz Anglije govoriti z Avstralijo. Moji poskusi so pokazali, da je to mogoče. Mister Fisk, ravnatelj avstralske "Wireless Company", je v svoji mali vili v predmestju vzhodno-avstralskega mesta Sidney prejel z naše postaje v Cornevalu poslano valove. Niti ena beseda ne na dolgi poti preko oceana ni izgubila. Nekoliko ur po

sprejemu našega sporočila nam je Mr. Fisk odgovoril z radiotelefonsko depešo.

Električni valovi, katerih smo se poslužili pri teh poizkusih, se v mnogočem razlikujejo od onih, ki se navadno uporabljajo v radiotelefonskem prometu. Zanimivo je, da je ta prvi radio-razgovor med Sidneyem in Anglijo poslušal tudi gospod Tomson v Monetraru. Za sedaj mi sicer ni mogoče govoriti o posameznostih tega novega radiotelefonkega uspeha. Gotovo pa je, da pomenjajo ti eksperimenti ogromen napredek in da odpirajo perspektivo neomejenih možnosti.

Na mojem malem parniku "Elektra", ki se nahaja v Jadranskem morju, se vrše različni radiotelegrafski eksperimenti. Gre v prvi vrsti za to, da se dožene število besed, ki jih je mogoče v eni minuti telegrafično sporočiti. Dosedaj se nam je posrečilo, brzojaviti v minuti tristo besed."

Materino srce.

V Norville se je dogodila drama, ki bi bila vredna, da jo spiše kak znameniti romanopisec. Junakinja je žena, stara nekaj nad 40 let, ki je še vedno lepa in je preživela v mladosti pustolovne dni. V Parizu se je poročila z rokodecem, ki jo je po nekaj letih zapustil z dvema otrokoma. Njen sin je umrl pred 22 leti. Mati se je težko preživljala. Deloma je preživela pri starem stricu v Norville, ki je bil neke vrste čudak in je stanoval v koči sredi gozda. Ko je pred kratkim mati slišala, da bodo kosti njenega otroka z onimi grobovi, katerih doba je potekala, razmetane, je prišla ponoči na pokopališče, izkopala ostanke svojega sina, zavila jih v

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

ZA SLABO PREBAVO

pomanjkanje teka ter splošno oslabelost, vzemite

SEVERA'S BALZOL.

Splošna tonika za moške i ženske.

Pomaga naravi s tem da želodec in jetra bodo pričela s svojim normalnim poslovanjem in prebava bo zopet postala redna.

Cena 50 in 85 centov.

Vprašajte svojega lekarnarja.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

predpasnik in šla peš nazaj v Norville. Tam je zahtevala od občine, da bi smela pokopati svojega sina v grobu stare matere. Tam se je zvedelo za celo dejanje. Ženo so aretirali, toda jo nato izpustili. Vrnila se je na pokopališče nazaj, odprla grob, v katerega so začasno zakopali ostanke njenega sina, jih vzela ven in izginila z njimi brez sledu. Od tedaj je niso več videli.

V Idriji je toča napravila ogromno škodo.

Kar obdeluje ubogi rudar, je vse uničeno.

Rad bi izvedel za naslov svoje sestre FRANCIS, omožena TURK, doma iz Lipsen, štv. 18, pošta Rakek. Pred devetimi leti se je nabajala nekje v Clevelandu. Če kdo ve kaj o njej, naj mi poroča ali naj se pa sama oglasi. — John Ule, 310½ W. 4th St., Duluth, Minn.

Sprejeli smo sledeče knjige ter jih prodajamo po znižani ceni.

Nova velika arabska sanjska knjiga. — Vsebuje 300 strani	1.50
Nova velika sanjska knjiga	.90
Sanjska knjiga, srednja	.35
Zbirka domačih zdravil, kakor jih rabi slovenski narod	.70
Kako postanemo stari? Vodilo po katerem se doseže najvišja starost	.50
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar	.75
Spretna kuharica. Nova velika kuharska knjiga. Navodila, kako se kuhajo dobra in okusna jedila. Trdo vezana	1.45
Slovensko-angleška slovnica. — Vsebuje slovnico, slovensko-angleški slovar in kako se postane ameriški državljani. Trdo v platno vezana	1.50
Gozdovnik. Povest iz ameriškega življenja. — 1. in 2. zvezek	1.—
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka, od 1914 — 1918.	1.25
Robinson, povest	.65
Sin medvedjeja lovca. Potopisni roman	.80
Rinaldo Rinaldini	.50
Sveta Genovefa	.50
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu ..	.25
Čarovnica starega gradu	.25
Hitri računar ali Praktični računar	.75
Slovenska kuharica, (Kalinšek). Z mnogimi slikami v besedilu, vsebuje 668 strani, trdo v platno vezano ..	5.—
Amerika in Amerikanci. Popis slovenskih naselbin v Ameriki. Trdo v platno vezano	3.—
Narodni zaklad za klavir. Zbirka slovenskih narodnih pesmi	.90
Pesmarica Glasbene Matice. Zbori za štiri moške glaso-ve. Vsebuje 103 najboljših slovenskih pesmi ..	2.50

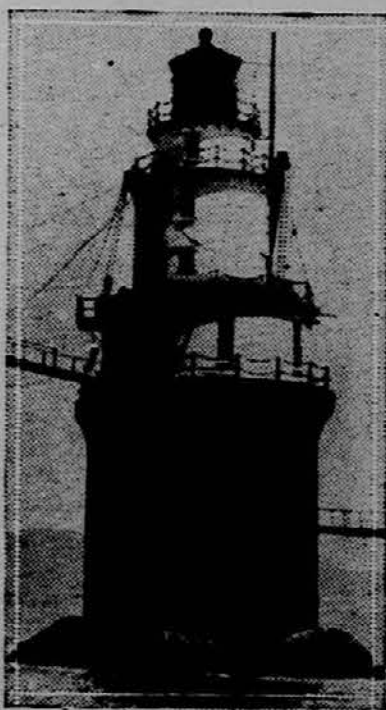
(K naročilu priložite pokritje v znamkah ali M. O.)

Knjige Vam pošljemo poštne prosto.

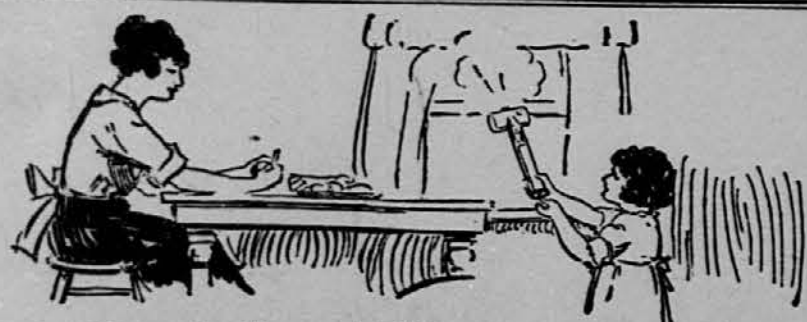
Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street : : : New York, N. Y.

ZA VARNOST LADJ

Znani Mile Rock svetilnik pri San Francisco, ki je že marsikateri ladji pokazal varno pot v pristanišče San Francisca.

Sedaj ubijte muho!

Ena muha lahko zaredi od spomladi do jeseni 5,598,720,000,000 muh. Muhe in komarji izpreminjajo vaše kuhinje, obednice in spalnice, delavnice in urade v mučilnice. Muhe z inficiranimi nogami so bolj nevarne kot pa kače. Razširjajo poletno kolero, jetiko in druge nevarne bolezni.

BRIZGAJTE TRINERJEV PL IN PROTI MUHAM!

Uniči takoj muhe in komarje. Ljudem in živalim ni škodljiv. Ne dela madežev in je brez duha. Pri vaših prodajalcih, — 1 pint 75¢, brizgalica 60¢.

POSEBNA PONUDBA, veljavna od 1. junijem. Odkrijte ta kupon in ga pošljite z \$1.00 Joseph Triner Company, 1333 S. Ashland Ave. Chicago, Ill., in dobili boste z obračunom pošte, poštne proste 1 pint Trinerjevega plina proti muham ter brizgalico. Vase ime

Popoln naslov

